

Új épületben Francia Intézet Egyoldalú szerelem?

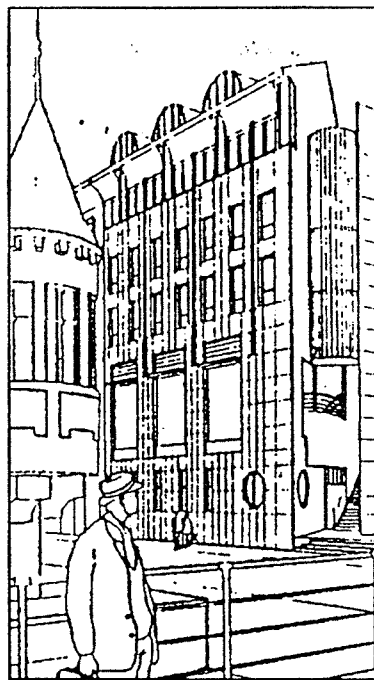
A Várdomb alatt, a budai Duna-parton messziről csillog a napsütésben az erezett zöld gránitlapokkal borított, modern, többemeletes palota. Egyik oldalán ezüstszínű henger domborodik. A háromszög alakban előrenyúló „ereszen” piros betűk hirdetik: *Institut Français*. A légiócsarnok közepén, a kétfelé elinduló lépcsősor között törtfehér csiszolt márvány körszeletekből megkomponált szobor, Marta Pan munkája fogadja a látogatót. A falakon kőrisfa borítás. A járófelület csiszolt gránitból és üvegszerű, színes anyagból készült. A henger alakú részben kapott helyet a színházterem. A nyelvi laboratóriumok a Várdomb felé néznek, a könyvtár egyik oldala a Dunára. Mintha hajóban ülnénk, úgy tárul elénk a város. Minden irányból árad a fény. Az új épület megtervezésére kiírt pályázatot 1984-ben Georges Maurios, a párizsi *École d'architecture* tanára nyerte meg. A neves építész a *Harvard Egyetemen* szerzett diplomát. 1957-ben a *Le Corbusier* által Indiában létesített műhelyben dolgozott egy évig, majd visszatért Párizsba, itt tanít 1967-től. A budapesti helyszín valósággal megbabonázta.

A hamarosan megnyíló új budapesti Francia Intézetéről beszélgettünk Franciaország magyarországi nagykövetével, Pierre Brochand-nal és az intézet igazgatójával, Alain Lombard-ral.

– Az új intézet terve még egészen más politikai, társadalmi közegben született meg és alakult ki, megvalósítása is több mint négy éve kezdődött. Az elkészült épületnek nincs párja Európában, és azt hiszem, nem túlzás, ha azt állítom, hogy a világon is kevés ilyen van – mondja a nagykövet. – Különlegesen szép a hely: a Duna-part, a Vár és a Parlament közelsége. Bárholyan vélekednek is majd az emberek a házról, az építészen megvolt az a törekvés, hogy szervesen beleillessze az épületet ebbe a környezetbe. Kiténik az intézet méreteivel és modern technikai berendezéseivel is. Ötször nagyobb, mint a régi. 5500 négyzetméter alapterületű. Van légkondicionált színházterem, ahol vetítéseket és koncerteket tartunk, ez több mint kétszáz embert képes befogadni. Tizenhét nyelvi laboratórium várja azokat, akik franciául szeretnének tanulni. Különlegesen szép a könyv- és médiatár. Én is szívesen dolgoznék benne.

gosan kiderül, hogy az intézet és megítélése rengeteget változott az elmúlt években. De mindig csak viszonylag szűk kör látogatta. Mit várnak az új intézettől?

– A Szegefű utcában egészen mások voltak a lehetőségeink. A könyvtárunk csak klubszerűen működött, alig fért el néhány olvasó. Az újban száz ember is kényelmesen talál helyet – mondja Alain Lombard. – Har-

mincezer dokumentum, ebből huszonegyezer könyv, a többi videokazetta, CD-lemez, dia pozitív áll rendelkezésünkre. Számítógépes katalógus segíti a munkát. Megismerkedhetnek a látogatók olyan érdekességekkel is, mint az adatközlő CD-lemez, a CD-ROM. Egyetlen tizenkét centiméter átmérőjű lemezen eifér például a tízkötetes *Robert* szótár. A programfüzetet is megváltoztattuk, két nyelven adjuk ki, jelezve, hogy az intézet mindenkié.

– Arra törekszünk – folytatja a nagykövet –, hogy megtartsuk a régi látogatóinkat, de szélesítsük is a kört. Szeretném, ha a diákok, egyetemisták és középiskolások találkozóhelye is lenne ez a központ. Ha természetes lenne számukra, hogy bejönnek filmet nézni, nyelvet tanulni vagy elbeszélgetni egy pohár ital mellett, mert arra is lesz mód.

Miben különbözik a budapesti a többi Francia Intézettől?

észrevenni. Többször hallom itteni barátaimtól, hogy a magyarok és a franciák közti szerelem eléggé egyoldalú. Azt hiszem, kicsit igazságtalan ez a bíráló. Az új intézet felépítése a legjobb ellenérvünk. Franciaország ezzel a látványos és igen költséges gesztussal Magyarország iránti érdeklődését kívánja hangsúlyozni. Úgy vélem, ezzel is a *bizalomra* épülő, új típusú kapcsolatok megteremtését szolgálja. Franciaország Duna-parti háza ékes cáfolata annak a kritikának is, amellyel bennünket illetnek.

Milyen programmal készül az intézet a megnyitóra?

– Már az idei *Tavaszi Fesztivál* is egyfajta premier előtti eseménysorozat volt, jelentős francia művészek, együttesek léptek fel. Szerettem volna, ha az új intézet is akkor nyílik meg. A hivatalos megnyitás után három héten keresztül olykor naponta több rendezvényünk is lesz. Bemutatjuk azokat a Magyarországon eddig még soha nem vetített új francia filmeket, amelyek az elmúlt három évben részt vettek vagy díjat nyertek a *César*-gálaesten. (A *César* az amerikai *Oscar*-díj megfelelője Európában.) *Louis Malle*, *Claude Chabrol*, *Milos Forman*, *Alain Corneau* új filmjeit láthatja többek között a budapesti közönség.

– Fotókiállítást rendezünk Párizsról – veszi át a szót Alain Lombard –. *Brassai*, *Kertész*, *Cartier-Bresson* híres fényképeiből készítettünk válogatást. Fellép több táncegyüttes, a *Mana Danse de Nada* a *Petőfi Csarnokban* megrendezendő *Modern Tánc Európai Fesztiválja* előtt szerepel nálunk. Június legelején négy napra Budanestre érkezik Peter Brook és társulatának tíz tagja, valamint Jean-Claude Carriere, aki Brook talán leghíresebb előadásának, a *Mahabharatának* a társalkotója. Ő alkalmazta színpadra az eposzt. A filmváltozatot angol nyelven bemutatjuk. Az intézet előcsarnokában kortárs bútorművész-kiállítást nyitunk meg. Több kulturális intézettel karöltve konferenciát rendezünk *Közép-Európa fogalma tegnap és ma* címmel, neves magyar írók és történészek részvételével. Konferenciát tartunk a *kortárs művészetről* is. Június 21-én a *zene ünnepe* alkalmából pedig az intézet előtti térre hívjuk a közönséget koncertekre.

Az új épület még csöndes. Most